

CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

- Tyle tu szczęścia i radości! Chętnie bym się osiedliła na jakiejś wyspie Pacyfiku – dodała Natasza.

- Doskonale was rozumiem, dawniej mnie również nawiedzały podobne pokusy – poważnie powiedział Wilmowski. – Egzotyczne wysepki Oceanu Spokojnego sprawiają na pierwszy rzut oka wrażenie legendarnego raju, w którym mieszkańcy wiodą prawdziwie sielski żywot. Zaciszne laguny, skąpane w słońcu plaże usiane smukłymi palmami, roztańczeni, rozśpiewani krajowcy z barwnymi kwiatami we włosach... Ponętny to, lecz jakże złudny obraz! (...) Na wyspach koralowych warstwa gleby jest zazwyczaj bardzo cienka i zawiera małą ilość próchnicy. Rosną więc na nich tylko palmy kokosowe oraz niektóre krzewy. Radziłbym już wybrać jakąś wyspę pochodzenia kontynentalnego lub wulkanicznego. Dzięki tropikalnemu klimatowi oceanicznemu posiadają one znacznie bogatszą roślinność (...). Mam wszakże pewność, że i tam nie zaznałyby pani tak upragnionego spokoju.

- A to dlaczego, jeśli wolno prosić o wyjaśnienie?

- Po pierwsze dlatego, że tropikalny klimat Oceanii nie sprzyja osiedlaniu się Europejczyków. Po drugie wyspy Oceanii często pustoszone są przez cyklony i huragany, które, jeśli nawet pominiemy straty w ludziach i mieniu osobistym, prawie zawsze powodują głód. Pod wpływem wysokich fal palmy kokosowe i drzewa chlebowe, będące głównym pożywieniem krajowców, ulegają zniszczeniu bądź też tracą na kilka lat zdolność do owocowania. Toteż wyspiarze przeważnie głodują nawet i w latach nie nawiedzanych przez klęski żywiołowe. Nie chcę już przypominać o niszczycielskiej działalności wulkanów i trzęsień ziemi...

- Czy naprawdę aż tyle klęsk zagraża mieszkańcom Oceanii? – zdumiała się Natasza.

- Jeszcze nie skończyłem, droga pani – ciągnął Wilmowski. – Przez Oceanie przechodzą szlaki wodące z Ameryki do Azji i Australii. Z tego względu wyspy leżące na Oceanie Spokojnym posiadają znaczenie strategiczne. Od przeszło stu lat trwa walka o panowanie nad nimi.

Alfred Szklarski, *Tomek wśród łowców głów*. Agencja Muza, Warszawa 1991, s.86-88.

1. Nataszy podobają się wyspy Pacyfiku ze względu na:

- A) ich otoczenie
 B) usposobienie mieszkańców
 C) piękną przyrodę
 D) tropikalny klimat

2. Wyspy Oceanii są narażone na:

- A) oddziaływanie przyrody
 B) nadmierną eksploatację
 C) przeludnienie
 D) osiedlenie się Europejczyków

3. Rozmowa między bohaterami tekstu dotyczy:

- A) krajobrazu Oceanii
 B) bezpieczeństwa turystów
 C) warunków życia na wyspach Pacyfiku
 D) fauny Oceanii

4. Wilmowski odradza osiedlenie się na atolach z powodu:

- A) pochodzenia wulkanicznego wysp
 B) braku życzliwości ze strony mieszkańców
 C) trudności z uzyskaniem pożywienia
 D) jednolitej flory

5. Wyspy pochodzenia kontynentalnego najbardziej nadają się do zasiedlenia ze względu na:

- A) gwarancję bezpieczeństwa ze strony krajowców
 B) lepsze możliwości aprowizacyjne
 C) dobrą glebę
 D) brak wulkanów

6. W rozmowie z Nataszą Wilmowski występuje jako jej:

- A) mentor B) przewodnik
 C) doradca D) nauczyciel

NAUKA O JĘZYKU

7. Podmiot domyślny znajduje się w zdaniu:

- A) Nigdy go nie widziałem.
 B) Tam były tylko trzy jabłka.
 C) Pomyśl o swych kolegach.
 D) Przyjdą za chwilę.

8. Podmiot wyrażony przymiotnikiem znajduje się w zdaniu:

- A) W szpitalu są tylko chorzy.
 B) Najlepsi zostaną przyjęci do drużyny.
 C) Mam dobre wyniki w nauce.
 D) Tam jest maleńkie pisklą jakiegoś ptaka.

9. Zdaniem bezpodmiotowym jest wypowiedzenie:

- A) Tutaj nikogo nie było.
 B) Zaraz będzie padać.
 C) Zaczyna się przedstawienie.
 D) Znowu zabrano nam kredki.

10. Prawidłowo wskazano (podkreślono) orzeczenie w zdaniu:

- A) Był bardzo niespokojny.
 B) Niepotrzebnie kruszysz kopie.
 C) Na pewno kiedyś zostanie aktorką.
 D) Będziemy pracować nad tym zagadnieniem.

11. Prawidłowo określono cechy głoski:

- A) z – dźwięczna, ustna, twarda
 B) j – dźwięczna, ustna, miękka
 C) m – bezdźwięczna, nosowa, twarda
 D) ń - dźwięczna, nosowa, miękka

12. Upodobnienie fonetyczne, które występuje w wyrazie *kładka*, określimy jako:

- A) postępowe
- B) wsteczne
- C) udźwięcznienie
- D) ubezdźwięcznienie

13. Prawidłowo zestawiono wyraz podstawowy (pierwszy) z wyrazem pochodnym (drugim) w szeregu:

- A) czytać – czytanka
- B) bieganie – biegać
- C) palić – palacz
- D) aktor – aktorka

14. Wyrazem niepodzielnym słowotwórczo jest:

- A) pająk B) dom
- C) książka D) długopis

15. Skrótownicem literowym jest zapis:

- A) ZUS B) PiS C) PKO D) PKP

16. Nieprawidłowo postawiono przecinek przed spójnikiem w zdaniu:

- A) Czytała książkę, albo nudziła się.
- B) Pije mleko, więc szybko rośnie.
- C) Wołał o pomoc, ale nikt go nie słyszał.
- D) Tańczyła, i śmiała się, i bawiła przez cały wieczór.

17. Synonimami są wyrazy:

- A) akcesoria i akces
- B) cyniczny i sarkastyczny
- C) unia i federacja
- D) kampania i kompania

18. Homonimami są wyrazy:

- A) piłka B) pociąg
- C) myszka D) światło

LITERATURA

19. Jagienka ze Zgorzelic, bohaterka książki pt. „Krzyżacy”, troszczyła się o bezpieczeństwo Zbyszka, więc:

- A) ofiarowała mu giermka Hławę
- B) podarowała mu miecz z hartowanej stali
- C) ocaliła go przed atakiem niedźwiedzia
- D) wydostała go z krakowskiego więzienia

20. W zamian za uwolnienie Danusi Krzyżacy zażądali od Juranda, aby:

- A) zdradził wojenne zamiary króla
- B) upokorzył się przed nimi
- C) przekazał im cały Spychów
- D) uwolnił krzyżackich jeńców

21. Na planecie Małego Księcia były:

- A) baranki B) wulkany
- C) baobaby D) różne kwiaty

22. Podróże Małego Księcia przekonały go, że ludzi cechuje:

- A) próżność B) bezradność
- C) szlachetność D) chciwość

23. Teatr elżbietański charakteryzowała:

- A) bogata dekoracja
- B) świecka tematyka
- C) ograniczona liczba aktorów na scenie
- D) umowność inscenizacyjna

24. Rola, jaką odegrał ojciec Laurenty w dramacie *Romea i Julii*, poległa na:

- A) potajemnym udzieleniu ślubu
- B) sprowokowaniu pojedynku między Romeem a Tybaltem
- C) przygotowaniu Julii napoju pozorującego śmierć
- D) wysłaniu Romea do Mantui

25. Jan Kochanowski jest autorem:

- A) fraszek B) pieśni
- C) dramatu D) trenów

26. Utwór „Na zdrowie” zawiera:

- A) apoteozę bogactwa
- B) apostrofę do zdrowia
- C) porównanie zdrowia do klejnotu
- D) personifikację zdrowia

27. Prawidłowo zestawiono nazwisko bohatera („Kamienie na szaniec”) z jego konspiracyjnym pseudonimem w szeregu:

- A) Aleksandry Dawidowski – „Alek”
- B) Jan Bytnar – „Rudy”
- C) Tadeusz Zawadzki – „Zośka”
- D) Aleksander Kamiński – „Orsza”

28. „Kamienie na szaniec” zaliczamy do literatury faktu, ponieważ książka:

- A) zawiera zdarzenia fikcyjne i historyczne
- B) przedstawia wydarzenia rzeczywiste
- C) dokumentuje opisane zdarzenia
- D) ukazuje postacie autentyczne

29. Bohaterami książki pt. „Dywizjon 303” są polscy:

- A) lotnicy B) szpiedzy
- C) politycy D) mechanicy

30. Charakterystyczną cechą postawy zwanej donkiszoterią jest:

- A) walka ze złem
- B) przeciwstawienie się większości
- C) samotne zmaganie się o słuszne ideały
- D) śmieszność